
הגדה
של
פסח

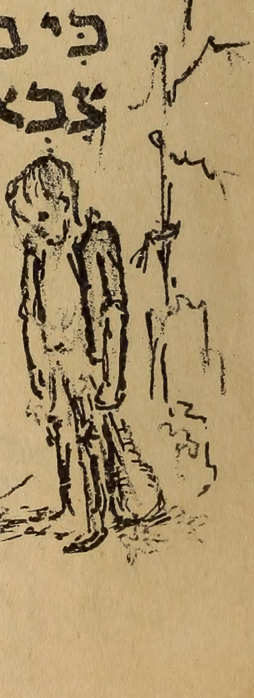
הַחֹדֶשׁ הַזֶּה

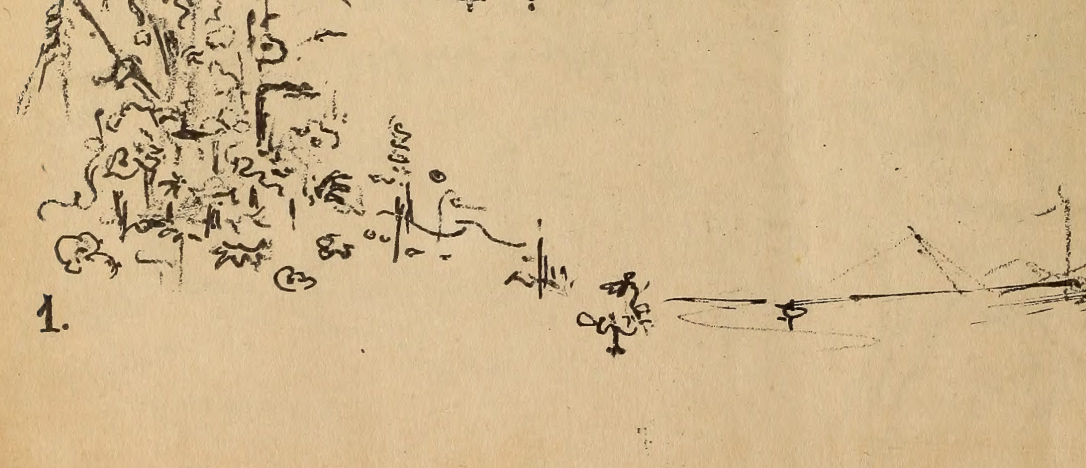
הוּא לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים
רִאשׁוֹן לְכָל חָדְשֵׁי הַשָּׁנָה
חֹדֶשׁ הָאָבִיב

וּבְחֹדֶשׁ הָאָבִיב
בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר בּוֹ
פֶּסַח הוּא
זְמַן חֵרוּתֵנוּ

כִּי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה יָצְאוּ
צִבְאוֹתָם מִמִּצְרַיִם
הַיּוֹם הָיוּ לְעָם!

היום

אתם יוצאים בחודש

האביב

הנה הסתו עבר
הגשם חלף הלך לו
הנצנים נראו בארץ
עת הזמיר הגיע
וקול התור נשמע בארצנו
התאנה חנטה פגיה
והגפנים סמדר
נתנו ריח.

טל נופף עלי ארץ ברוכה
ממגד שמים שבענו ברכה
טל צוה שנה טובה ומעטרת
פרי הארץ לגאון ולתפארת
טל ושבע מלא אסמינו
בן רוח שימנו.

הא לחמא עניא

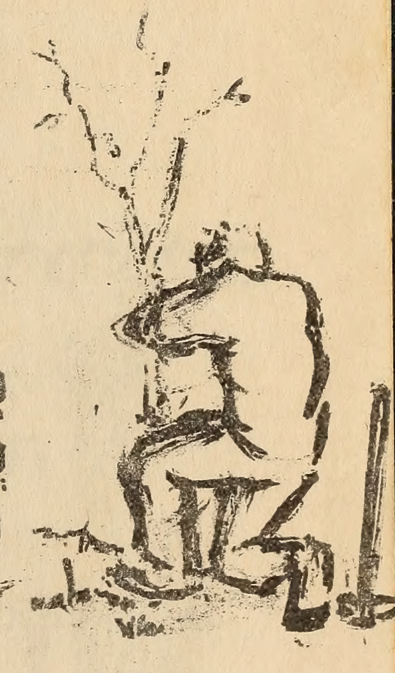
די אכלו אבהתנא בארעא דמצרים
כל דיכפין - ייתי ויאכל!
כל דיצריך - ייתי ויפסח!
השתא עמנו בידי צר - לשנה
הבאה בארץ ישראל
השתא עבדי - לשנה הבאה
בני חורין.

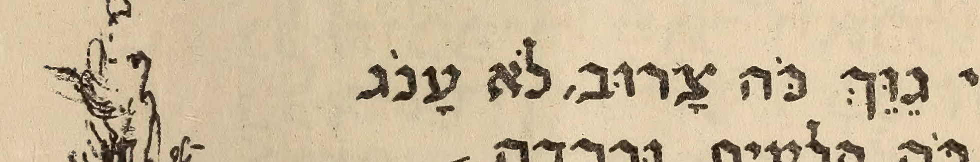

ברוכה אדמה, העמדתנו לחג
לו רק רגע אחד של חדוה
רק תמול התהלכו פה נוהים
כתנים על סלעים וחורבה.

רק תמול עוד לחג כל רואה פרוס חזון
כי שדך הוא צמוק ורחמך, כי עקר
ברוכה את היי על הפרי שהנבת
הן היית כנוה במדבר.

ואף כי גנך כה צרוב, לא ענג
וכפך כה סלעית וכבדה –
נקבל בברכה ובחן ילדות
על לטף רוחך הצורה

מה שי לך נביא על הברית שקדשת
בין אחים, כקדש השבת
על הרן בלבנו יצקת לעתים,
על האור בנוה, על הפת?

הננו מוכנים ומזומנים לספר
ביציאת מצרים, מעבדות
לחרות, משעבוד לגאולה.

כי גם אנו עלינו ממשכנות הדרי
של העם ועתה הבית הזה יחיד
נשאר לנו בו נמשיך לקדש את מועד
החרות אנו ובנינו ובני בנינו לעולם.

על כן מיחד יום זה בין כל ימות העמל, ימי
חרות היצירה וחרדת עתידות, ימי
רנת הקוצרים וצער ישראל וסבל המשועבדים
בכל אתר.

על כן מיחד לילה זה מכל הלילות
ונרבה לספר בו ביציאת מצרים - זכר ותקוה
לגאולה כי תבא
לשחרור כי יקום
ולחרות שלמה של האדם
כי יכונו.

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?
שעשינו את כל השלחנות שלחן
אחד ושבת אחים גם יחד, אנו מסבים
אבות ובנים, הורים וילדיהם!

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?
שעשינו את כל הספורים- ספור
אחד ואת כל השירים שיר אחד,
וכלו זכר ליציאת מצרים!

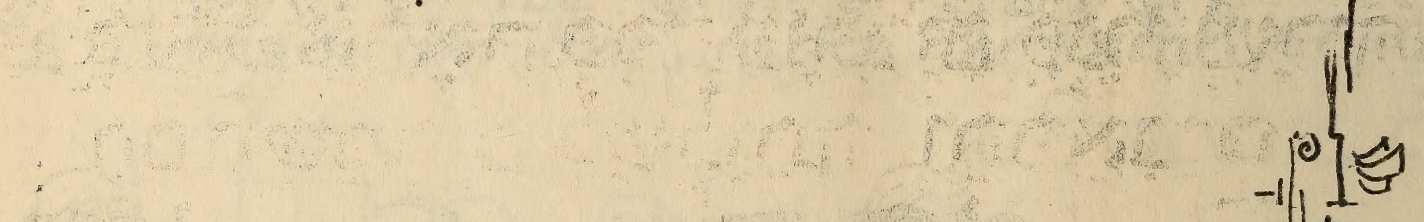
מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות
שאנו מספרים ביציאת מצרים, בעוד
זעקת בני ישראל עולה מארצות
גלותם.

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?
שאנו שמחים בעבודה ובבנין, בעוד
מתנכלים לנו להפר צעדינו?

עֲבָדִים הָיִינוּ לְפַרְעֹה בְּמִצְרַיִם
וַיַּעֲבִידֻנוּ בְּפָרֶךְ וַנִּבֶן לוֹ עָרֵי מִסְכְּנוֹת
אֶת פִּיתוֹם וְאֶת רַעַמְסֵס.
וַנִּגָּאֵל מִשָּׁם, וַנַּעֲבוֹר יָם בֶּחָרָבָה
וְאַרְבָּעִים שָׁנָה נַדַדְנוּ בַּמִּדְבָּר וַנָּבֹא אֶל
אַרְצֵנוּ.

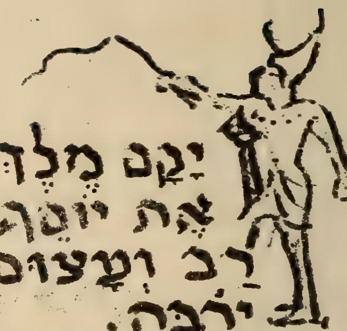
וְאִלְמָלֵא יָצְאוּ אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם - הֲרֵי
אָנוּ וּבָנֵינוּ וּבְנֵי בָנֵינוּ מְשֻׁעְבָּדִים הָיִינוּ
לְפַרְעֹה בְּמִצְרַיִם, וְכָל הַמַּרְבֶּה לְסַפֵּר
בִּיצִיאַת מִצְרַיִם - הֲרֵי זֶה מְשֻׁבָּח!

ויבא יוסף ויגד לפרעה ויאמר: אבי
ואחי באו מארץ כנען והנם
בארץ גשן. לגור בארץ באנו כי כבד
הרעב בארץ כנען!

ויאמר פרעה אל יוסף: ארץ מצרים
לפניך היא! במיטב הארץ הושב את
אביך ואת אחיך!
וישב ישראל במצרים, בארץ גשן,
ויאחזו בה. ובני ישראל פרו וירבו וישרצו
ויעצמו מאד, מאד, ותמלא הארץ אותם.

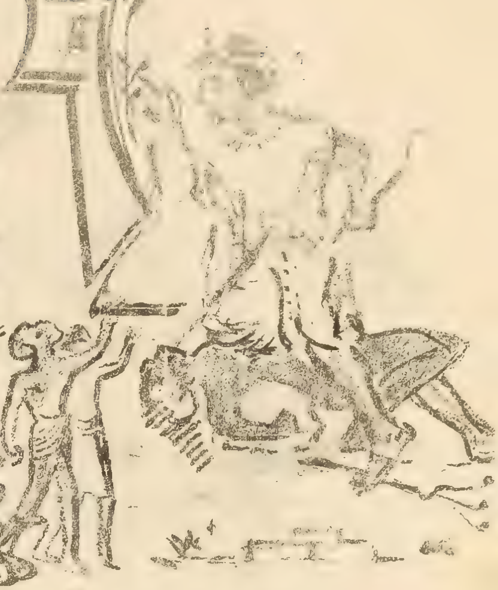
יָקָם מֶלֶךְ חָדָשׁ עַל מִצְרָיִם, אֲשֶׁר לֹא יָדַע
אֶת יוֹסֵף. וַיֹּאמֶר אֶל עַמּוֹ: הִנֵּה עַם יִשְׂרָאֵל
רַב וְעָצוּם מִמֶּנּוּ. הָבָה נִתְחַכְּמָה לוֹ פֶּן
יִרְבֶּה.

וַיְמָרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בְּחֹמֶר וּבִלְבֵנִים וּבְכָל עֲבוֹדָה
קָשָׁה בַּבַּיִת וּבַשָּׂדֶה. וַיְצַו פַּרְעֹה: כָּל הַבֵּן
הַיִּלּוֹד הַיְאֹרָה תַּשְׁלִיכוּהוּ!

וַיֵּאָנְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַתַּעַל שַׁוְעָתָם מִן הָעֲבוֹדָה

וְכַאֲשֶׁר יְעַנּוּ אוֹתוֹ, כֵּן יִרְבֶּה
וְכֵן יִפְרוֹץ!

ויהי בימים ההם ויגדל משה
ויצא אל אחיו וירא בסבלותם:
הנה צעקת בני־ישראל באה
אלי וגם ראיתי את הלחץ
אשר מצרים לוחצים אותם!

ועתה לך בא מצרימה, ובאת אל
הענים ואל האמללים. אל כל
הנאנחים והנדכאים ואמרת אליהם
כי עבדים הם - והם לא יבינו;
כי אמללים הם - והם לא ידעו;
וכי גדול ענים וגדולים מכאוביהם
ומורא לחצם - והם לא יאמינו.

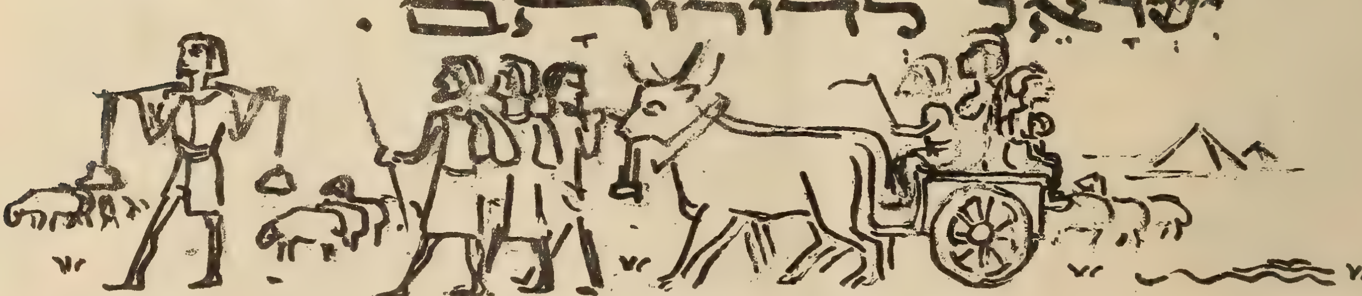

ופקחת עיניהם בחוזק־יד
על כל לחצם ועל כל ענים
וגאלת אותם.
ועם רב ימשך מקרב אחיך
אשר לא ידעת ואשר
לא ידעוך ומקרב כל העם מסביב אשר
רע ומר להם. והיית לאב־המון אדם
רב ולראש שבטיו ועשית מן התולעים
אדם, ומן האדם־עם, ומעפרות־חול־
ארץ

ויסעו בני ישראל מרעמסס סכתה
כשש מאות אלף רגלי הגברים לבד
מטף: וגם ערב-רב עלה אתם
וצאן ובקר
מקנה כבד
מאד.
ויאפו את
הבצק אשר
הוציאו
ממצרים
עגות מצות
כי לא יכלו
עוד להתמהמה
וגם צידה
לא עשו
להם.

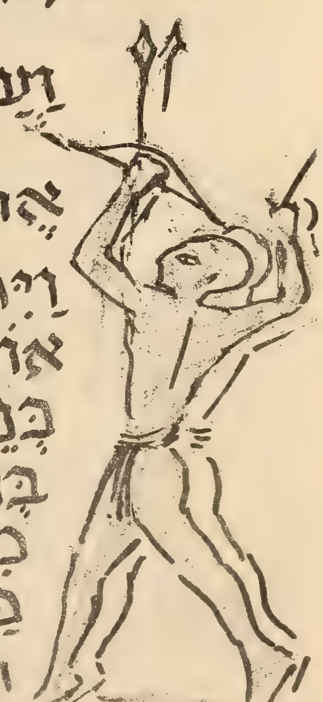

ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים
שלשים שנה וארבע מאות שנה.
ויהי בעצם היום הזה יצאו צבאותם
מארץ מצרים. ליל שמורים הלילה הזה לבני
ישראל לדורותם.

ויגד למלך מצרים כי ברח
העם ויהפך לבב פרעה
ועבדיו אל העם ויאמרו:
מה-זאת עשינו כי שלחנו
את ישראל מעבדנו?

וירדפו מצרים אחריהם וישיגו
אותם חונים על הים. ויבאו
בני-ישראל בתוך הים ויעברו
בתוך הים ביבשה וירדפו
מצרים אחריהם. כל סוס
פרעה, רכבו ופרשיו אל תוך
הים.

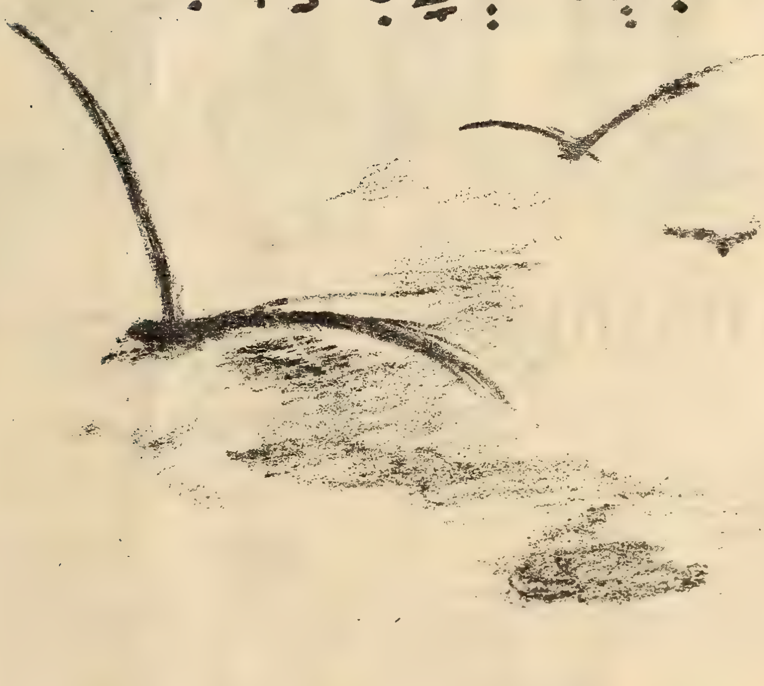
וישב הים לפנות בקר לאיתנו
ומצרים נסים לקראתו.

וַיֵּלְכוּ שְׁלֹשָׁה יָמִים בַּמִּדְבָּר וְלֹא מָצְאוּ מַיִם.
וַיָּבֹאוּ מָרָתָה וְלֹא יָכְלוּ לִשְׁתֹּת מַיִם מִמָּרָה
כִּי מָרִים הֵם.
וַיִּלֹּנוּ הָעָם עַל מֹשֶׁה: מַה נִּשְׁתֶּה?
וַיָּרֶב הָעָם עַל מֹשֶׁה: לָמָּה הֶעֱלִיתָנוּ מִמִּצְרַיִם
לְהָמִית אוֹתִי וְאֶת בָּנַי וְאֶת מִקְנַי בַּצָּמָא!

וַיִּבְכּוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ: זָכַרְנוּ אֶת
הַדָּגָה אֲשֶׁר נֹאכַל
בְּמִצְרַיִם חִנָּם!

פתע פתאום יתנער דור עזוז וגבור
דור גבור מלחמה
הם קוראים:
דור אחרון לשעבוד וראשון לגאולה
אנחנו!
ידנו כבדה, ידנו החזקה
את כבד העול מעל גאון צוארנו
פרקה.
גם עתה אם סגר עלינו
מדברו אל נקם
על את השמים וחמתם -
הכנו ועלינו!

זכור את היום הזה אשר יצאתם בו
ממצרים, מבית עבדים. כי בכל דור
ודור חיב אדם לראות עצמו כאילו
יצא הוא ממצרים - לא אבותינו
בלבד - אף אנו נגאלנו עמהם!

כי בכל דור ודור נאנקים ישראל
ונאנק כל הנברא בצלם תחת עול
משעבדים - ובכל דור ודור מתפרץ
חרון הנדכאים לפרק עול
ובכל דור ודור יתרנן לב העשוקים
לקראת אביב חדש, לקראת חיים
חדשים, לקראת תקות
השחרור והתחיה.

והיא שעמדה לאבותנו ולנו
שלא אחד בלבד עמד עלינו
לכלותנו אלא שבכל דור
עומדים עלינו לכלותנו
ואנו נצלים מידם!

כי אש צרבה תבל
ויחרבו מוסדות ארץ מלהט חרב
מתהפכת.
כי בית עבדים גדול אחד היתה הארץ
ויבשת הרגה אחת לפזורי
ישראל.
כי באה האימה עד שערי ביתנו ועל פתחנו
פסחה,
ויהי ביתנו שביב תקוה אחרון לטרופי-סער.

ויבא הפליט אחד מני אלף אשר לא באו,
אשר הומתו בהמוניהם
ואשר נפלו בקרב יאוש אחרון, וגם משארית
הפליטה אשר שרדה, והיא צמודה בכל נפשה
ובכל מאודה לתקות המכורה.
ובפיו - האמת הזועקת - אימת החדלון, אשר לא
יכלנו דעת ואשר לא אבינו דעת עד הסוף:
על חית האדם אשר הופיעה בכל מערומיה
ועל המוני-גוי אשר ידם היתה בפשע -
על ערמת זדים ומזימות שטן ועל בתי-המטבח
אשר הקימו לשמד ולרצח -
על קהילות בישראל אשר לא נותר להן שריד
ועל האם אשר חנקה פרי-בטנה - מרב אימה.
ועל אלפים ורבבות אשר הובלו כצאן לטבח
באין-אונים ובאפס מעש...

ויוסף ויספר על מעטים אשר קמו מתוך העם ויתעלו מעל לעם באמונתם ובגבורתם, ובהשליכם למענו נפשם מנגד ובנפלם בקרב.

כי לא תדום הזעקה, כי לא ישכח הדם.

וכה אמר:

בודדים עמדנו במערכה, מעברים שתו·
עלינו, אחים לא האמינו לנו, ידידים
בגדו בנו;
באפלת מרתפים ובעבי יערות למדנו
ידית לאחוז נשק, להרוג באויבים
על אחד שבעה ולשמוח על כל זר
הרוג, על כל קרון מרוסק
ועל כל רכבת הרוסה.

וגם על אלה היו דבריו:

על מצהלות עולם מוצל המתנער מעפרו
ועל בכי אכזבות אשר בוכים אודי
עם שכול ולא נוחם·

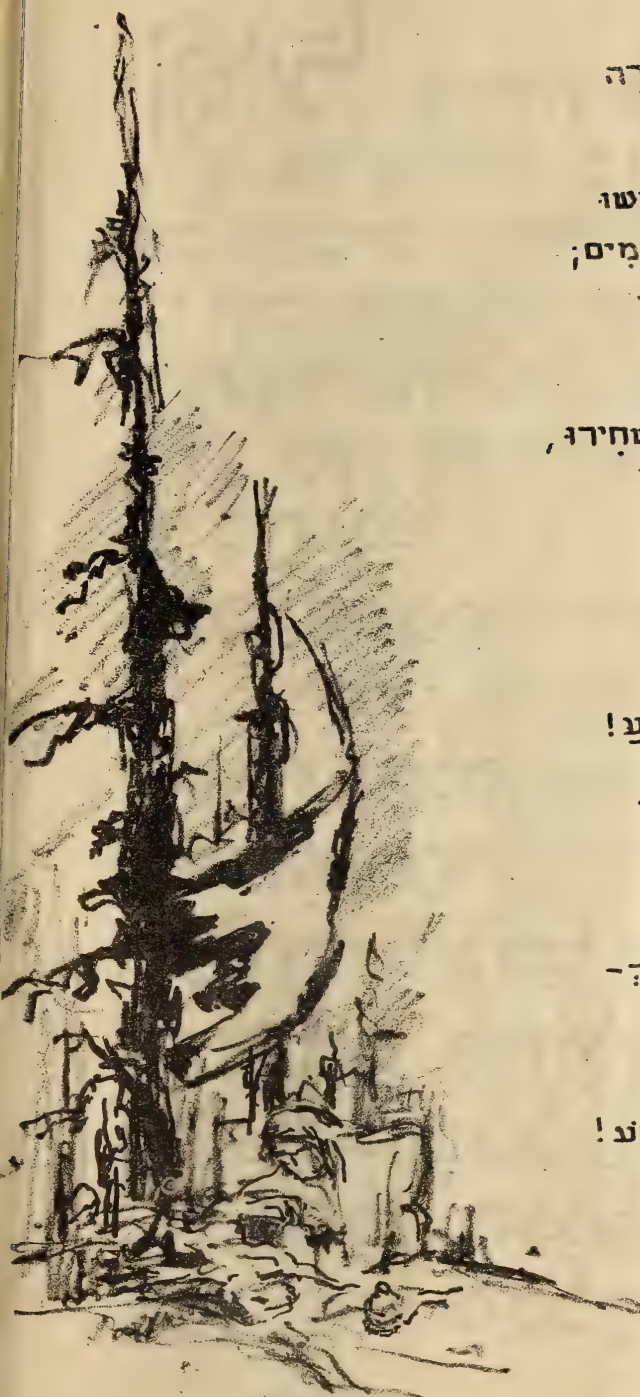
מִי יִתֵּן רֹאשִׁי מַיִם
וְעֵינִי מְקוֹר דִּמְעָה
וְאֶבְכֶּה יוֹמָם וָלַיִל
חַלְלֵי-בַת-עַמִּי.
קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע
נְהִי בְּכִי תַמְרוּרִים
רָחֵל מְבַכָּה עַל בָּנֶיהָ
מֵאֲנָה לְהִנָּחֵם.

על נהרות בבל שם ישבנו
גם בכינו בזכרנו את ציון.
על ערבים בתוכה תלינו כנורותנו.
כי שם שאלונו שובנו דברי שיר
ותוללנו שמחה: שירו לנו משירי
ציון. איך נשיר את שיר ד׳ על
אדמת נכר.

אם אשכחך ירושלים. תשכח
ימיני. תדבק לשוני לחכי
אם לא אעלה את ירושלים על
ראש שמחתי.

זכור ד׳ לבני אדום את יום
ירושלים האומרים: ערו עד היסוד
בה. בת בבל השדודה. אשרי שישלם לך
את גמולך שגמלת לנו. אשרי שיאחז
ונפץ את עולליך אל הסלע!

וְשׁוּב אֲדַפְדֵּף בְּדַפִּים עַתִּיקֵי הַמָּסֹרֶת
תִּפְאֶרֶת עַמִּי וְסִבְלוֹ נִקְרָאִים לִי מֵהֵמָּה
לֹא עֵת הִיא לְשַׁכֵּחַ מְאוּמָה - אָעִיר וְאֶזְכֹּרָה
דּוֹרוֹת הֶעָבָר מְנִי דָּם רְווּיִים וּמְדַמְּעַ

שָׂרְדוּ בְּעָרַיִךְ גֶּרְמַנְיָה עִקְבוֹת לֹא טֻשְׁטָשׁוּ
מִימֵי עֲלִילוֹת הַדָּמִים מְלֵא צַהַב וּפוֹגְרוֹמִים;
הַזְּמַן לֹא מְחָם בְּמָצוֹק וּבְסַעַר לֹא תָשׁוּ -
עַתָּה לְאוֹרָם הַמַּבְרִיק הֵן נִגְלָךְ וְנִקְמָה.

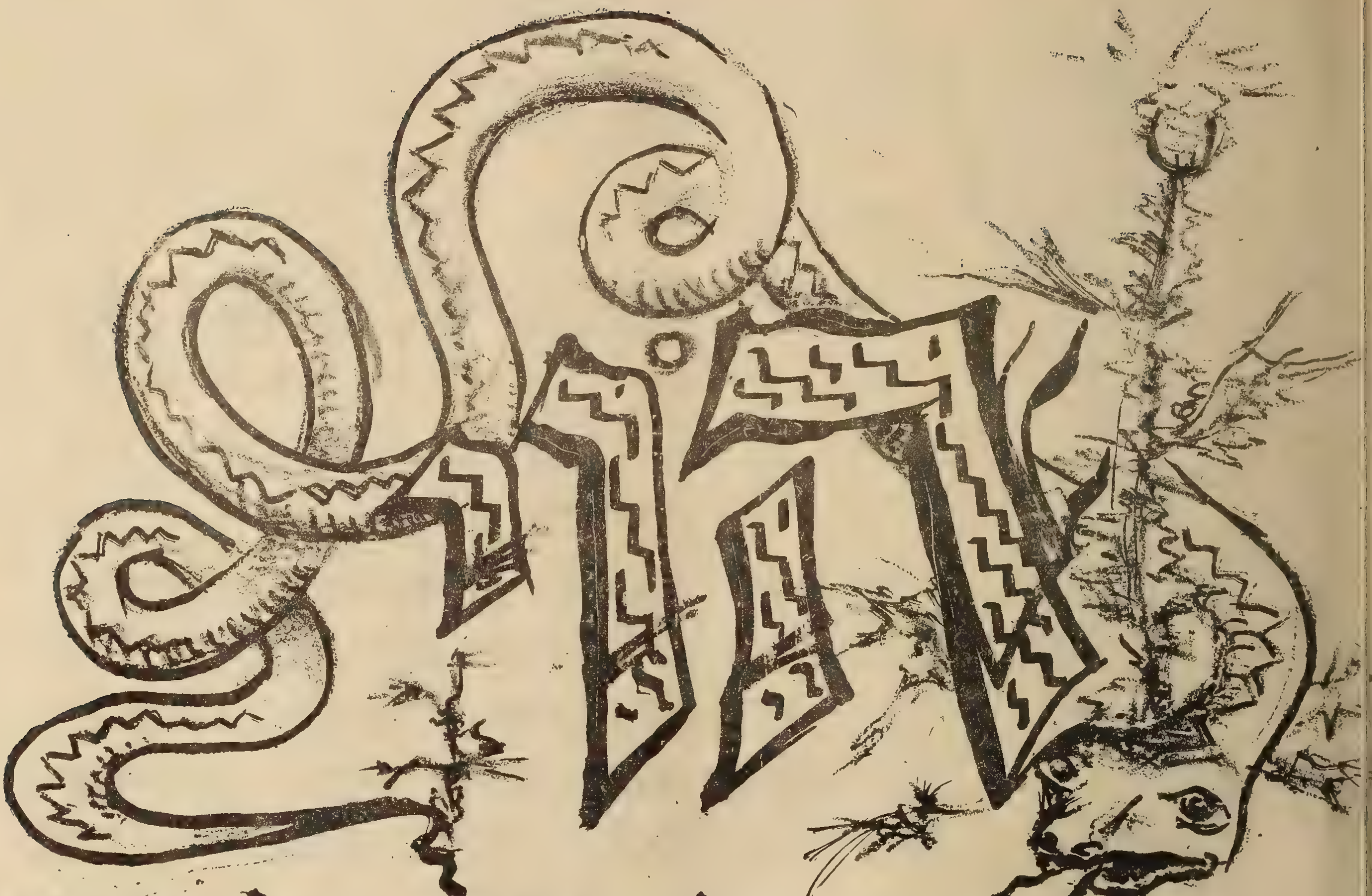
וְעֵת בָּךְ אֶרְאֶה אֶת שְׁלִיבֵי צְלַב-הַקֶּרֶס יַשְׁחִירוּ,
עַל זֹהַר צוּרֵי עֲלָמוֹת מִתְהַדְּקִים לְמִשְׁלֶבֶת -
אֶזְכֹּר צַלְבָנַיִךְ הָרְסוּ וְחָמְסוּ וְהִבְעִירוּ
וְסַבָּא חִנְּקוּ הֵם תָּלוּ בָּךְ עִם כֶּלֶב בְּצַוֶּת...

עַל טֹהַר נִשְׁמַת אִמָּהוֹת וִילָדִים שֶׁלַּשַּׁחַת
הֻשְׁלְכוּ בְּעִמְקֵי קֶרֶץ וְקִיּוּב-בְּחֶנֶק לִגְוֹעַ;
אַנְשֵׁי קְדוֹשִׁים בְּוֶרְמַיְדָה, מַגֶּנְצָה וְנִטְבָּחוּ -
מְאוּם לֹא אֶשְׁכַּח כִּי אֶזְכּוֹרָה - לִתְבּוֹעַ לִפְרוֹעַ!

אוֹתָם וְעַצְמֵךְ בְּבֹא יוֹם הַנָּקָם עוֹד תִּסְפְּדִי.
אֶתְמוֹל בְּשֵׁם יֵשׁוּ עֻנּוּ אֶת סָבִי עֲדֵי רֶצַח
הַיּוֹם יְרַצְּחוּ יְלָדִים יֶאֶנְסוּ וְיַשְׁמִידוּ
בִּשְׁמֵךְ - אָרוּר יִהְיֶה שְׁמֵךְ עֲדֵי נֶצַח!

לֹא עוֹד תִּטַּהֲרִי מִקְּלוֹנֵךְ בְּדִמְעוֹת אִמּוֹתַיִךְ -
לִמְחוֹת קִלְלַת לְאֻמִּים וְדוֹרוֹת וְלִרְגֹּעַ;
לֹא עוֹד תְּכַבִּי לְהָבוֹת בָּךְ בְּדַם צֶאֱצָאַיִךְ
בִּפְרוֹץ אֵשׁ הַזַּעַם בְּבֹא יוֹם

לִתְבֹּעַ - לִפְרֹעַ!

עִיר דָּמִים, כֻּלָּהּ כַּחַשׁ. קוֹל שׁוֹט וְקוֹל
רַעַשׁ אוֹפָן וְסוּס דֹּהֵר; וְלַהַב חֶרֶב וּבְרַק
חֲנִית. וְרֹב חָלָל וְכֹבֶד פָּגֶר.

גַּם הִיא לַגֹּלָה הָלְכָה בַשֶּׁבִי, גַּם עֹלָלֶיהָ
יְרֻטְּשׁוּ בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת וְכָל גְּדוֹלֶיהָ רֻתְּקוּ
בַזִּקִּים. כָּל מִבְצָרַיִךְ אִם יִנּוֹעוּ וְנָפְלוּ.

הִנֵּה עַמֵּךְ נָשִׁים בְּקִרְבֵּךְ
לְאֹיְבַיִךְ פָּתוֹחַ נִפְתְּחוּ שַׁעֲרֵי אַרְצֵךְ אָכְלָה אֵשׁ
בְּרִיחָיִךְ. שָׁם תֹּאכְלֵךְ אֵשׁ תַּכְרִיתֵךְ חָרֶב.

כֹּל שֹׁמְעֵי שִׁמְעֲךָ תָּקְעוּ כַף עָלֶיךָ, כִּי עַל מִי לֹא
עָבְרָה רָעָתְךָ תָּמִיד!

יזכור

את רבבות הנשמות
של אחינו ואחיותנו
שנכרתו בלא עתם, אשר
נפלו במערכות הקרב,
ואשר הופצצו והורעשו בערי
הפרזות, אשר גועו ברעב ובצמא
במצור ובמצוק ואשר אבדו תחת
החרבות ועיי-המפלת.
אשר הוצאו להורג בראש כל חוצות
על לא עול בכפם. כי מזרע היהודים
המה. אשר הטבעו בגלים זידונים בדרכי
נדודיהם ובלבבם חזון העליה למולדת.

יזכור עם ישראל, כי לא תם החזון, כי רבו
בין בניו ובנותיו ממשיכי מסורת הגבורה
אשר קדשו את שם ישראל וילחמו על כבוד
ישראל ובנפלם עד אחד בין חומות הגיטו
הבוער צוו לנו את האמונה בעם ישראל
ובחזון גאולתו

ונקיתי דמם לא נקיתי!

שפוך חמתך אל הגוים אשר
לא ידעוך ועל
הממלכות אשר בשמך לא קראו
כי אכלו את יעקב ואת נוהו השמו

תהי טירתם כשממה, באהליהם
אל יהי יושב!

לכו והכריזו ברחובות, בראשי הומיות
הגלים נופפו: יש משפט וגמול
שמרו על בית הרוצח, בראשון לילה
מחלום תעתועיו יקיץ, יתגולל על מיצר
יצועו. העמידו לוח שחור בחלונו, עליו
באש ודם יחקה: חורה כתוב:
יש משפט וגמול!

ואל משכן-הפשעים באו פקודותו בפנת
חשכו הגלמודה, הביאו לו צחוק
רשע ובשורה קטנה לבשורה, בשורת
נחומים: יש משפט וגמול

עברו בכל מדינות תבל, באיים רחוקים
הודיעו וישמעו כל עמי הארץ:
משפט וגמול לכל

וזאת השירה אשר שרו נוקמים ומורדים ביום מסה:

אל נא תאמר: הנה דרכי האחרונה,
את אור היום הסתירו שמי העננה
זה יום נכספנו לו עוד יעל ויבוא
ומצעדנו עוד ירעים: „אנחנו פה!"

עמוד השחר על יומנו אור יהל
עם הצורר יחלף תוגנו כמו צל
אך אם חלילה יאחר לבוא האור
כמו סיסמה יהא השיר מדור אל דור

מארץ התמר עד ירכתי כפורים
אנחנו פה במכאובות ויסורים
ובאשר נטפת דמנו שם נגרה
הלא ינוב עוד עוז וחסנו בגבורה

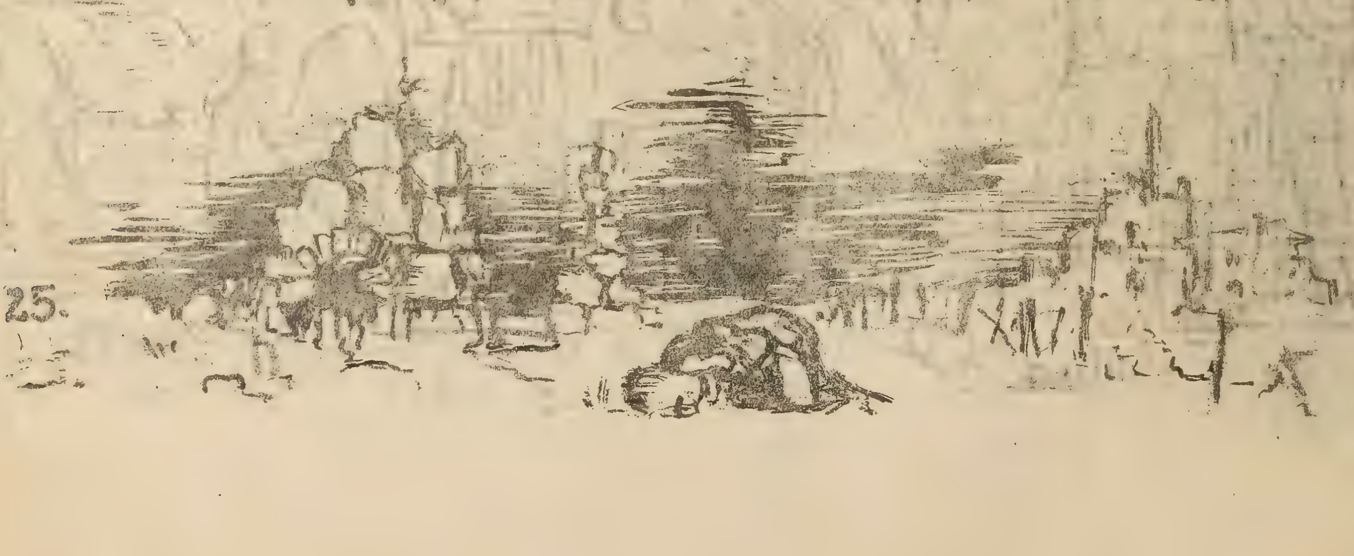
בכתב הדם והעופרת הוא נכתב
[illegible] כא שירת צפור הדרור והמרחב
[illegible] קירות נופלים שרוהו כל העם
[illegible] שרוהו ונגנים בידם.

על־כן, אל־נא תאמר: דרכי האחרונה
את אור היום הסתירו שמי העננה
זה יום נכספנו לו עוד יעל ויבוא
ומצעדנו עוד ירעים:

אנחנו פה!

מי נתן למשיסה
יעקב וישראל
לבזזים.
ועתה אל תירא כי גאלתיך
כי תעבר במים ובנהרות - לא ישטפוך
וכי תלך במו אש ולא תכוה ולהבה
לא תבער בך:
ממזרח אביא זרעך וממערב
אקבצך!

ציון הלא תשאלי לשלום אסיריך:
דורשי שלומך והם יתר עדריך!
מים ומזרח ומצפון ותימן שלום
רחוק וקרוב שאי מכל עבריך!
איך יערב לי אכול ושתות בעת אחזה
כי יסחבו הכלבים את כפיריך?
או איך מאור יום יהיה מתוק לעיני
בעוד אראה בפי עורבים פגרי נשריך:
הם השמחים לשלותך והכואבים
על שממותך ובוכים על שבריך:
אשרי מחכה ויגיע ויראה עלות
אורך ויבקעו עליך שחריך!

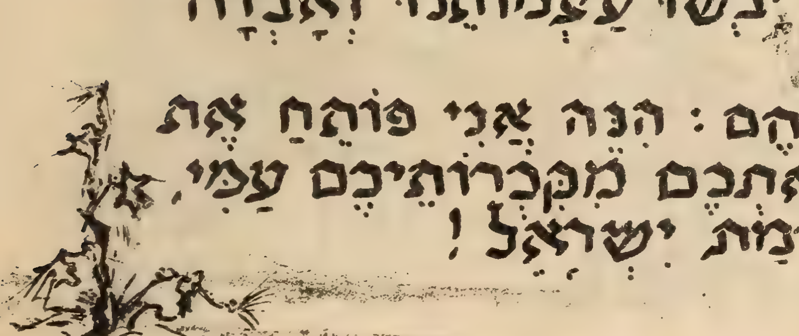
היתה עלי יד י' ויוציאני ברוח יהוה ויניחני בתוך
הבקעה והיא מלאה עצמות. והעבירני עליהם
סביב והנה רבות מאד על פני הבקעה והנה יבשות
מאד. ויאמר אלי: בן אדם, התחיינה העצמות
היבשות האלה? ואמר אדני יהוה, אתה ידעת!
ויאמר אלי: הנבא אל העצמות האלה ואמרת
אליהם: העצמות היבשות, שמעו דבר יהוה! כה
אמר אדני יהוה לעצמות האלה: הנה אני מביא
בכם רוח וחייתם, ונתתי עליכם גידים והעלתי
עליכם בשר, וקרמתי עליכם עור, ונתתי בכם
רוח וחייתם.

ונבאתי כאשר צויתי. ויהי קול כהנבאי והנה
רעש, ותקרבו עצם אל עצמו; וראיתי והנה
עליהם גידים ובשר עלה, ויקרם עליהם עור
מלמעלה ורוח אין בהם.

ויאמר אלי: הנבא אל הרוח, הנבא בן אדם
ואמרת אל הרוח: מארבע פנות באי הרוח ופחי
בהרוגים האלה ויחיו! והנבאתי כאשר צוני
ותבא בהם הרוח ויחיו ויעמדו על רגליהם, חיל
גדול מאד, מאד.

ויאמר אלי: בן-אדם, העצמות האלה, בית ישראל
המה. הנה אומרים: יבשו עצמותנו ואבדה
תקותנו, נגזרנו לנו!

לכן הנבא ואמרת אליהם: הנה אני פותח את
קברותיכם והעליתי אתכם מקברותיכם עמי,
והבאתי אתכם אל אדמת ישראל!

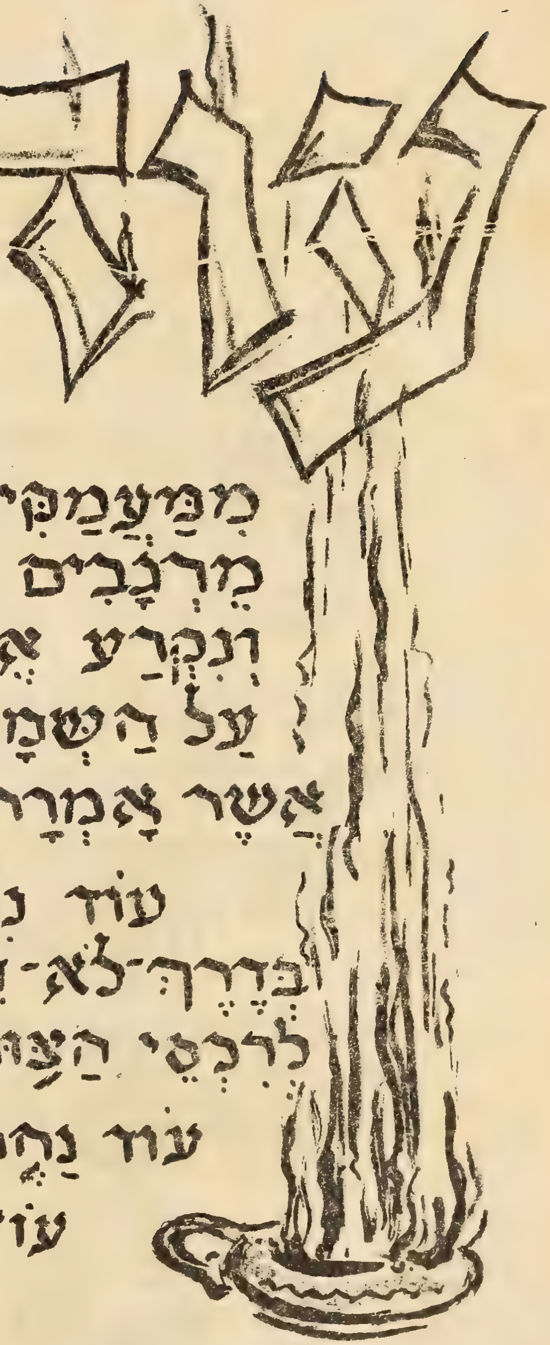

אם הרי נשף עלימו נערמו
לא דעכו עוד הניצוצות
לא תמו.

מהרי הנשף עוד נחצב להבה,
מנקיקי ההרים-ספירים לרבבה
על קרקע העם ובהתהוות נשמתו
עוד תגה בתנוצץ שירתו!

הוי הבו נא יחד לעבודה הגדולה
נגלה-נא הרי-הנשף - נגלה!

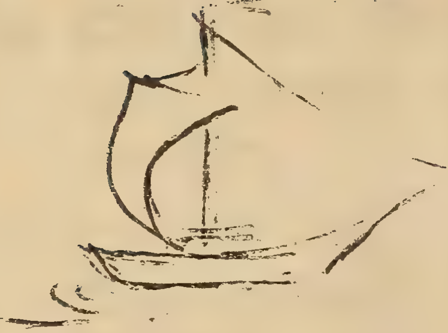
נַדְלִיק מַשּׂוּאוֹת
בְּרָאשֵׁי הֶהָרִים!
עוֹד נְסַלּוֹל דֶּרֶךְ לִרְדוּפִים
עַל צַוָּאר!
עוֹד נָקִים בַּיִת בְּעוֹלָם שֶׁטוֹרֵף!

מִמַּעֲמַקִּים נַחְצֹב מַיִם,
מִמִּדְבָּרִים נַעֲלֶה חַיִּים,
וְנִקְרַע אֶת מְגִלַּת הַזָּדוֹן, אֲשֶׁר גָּזְרָה
עַל הַשְּׁמָמָה לְקַדְּשָׁה, וְאֶת הַמְּזִמָּה
אֲשֶׁר אָמְרָה לְהַחֲנִיקֵנוּ - נָפֵר!

עוֹד נִפְרוֹץ שְׁעָרִים כַּאֲשֶׁר פָּרַצְנוּ
בְּדֶרֶךְ-לֹא-דֶרֶךְ, בִּשְׁבִיל-לֹא-שְׁבִיל, מֵעֵבֶר
לְרַכְסֵי הַצּוּרִים, בֵּין מִשְׁבְּרֵי יָם סוֹעֵר

עוֹד נַחְתּוֹר - כַּאֲשֶׁר חָתַרְנוּ
עוֹד נַעְפִּיל כַּאֲשֶׁר הֶעְפַּלְנוּ
עוֹד נַבְקִיעַ כַּאֲשֶׁר הִבְקַעְנוּ.

כִּי רְבָבוֹת שָׁלְחָה יוֹכֶבֶד תֵּבוֹת-גֹּמֶא עַל פְּנֵי
הַיַּמִּים - אֶרֶץ מֵינֶקֶת עִבְרִית
אֶל לִבָּהּ תְּאַמְּצֵן!

הִנְנִי
מֵבִיא אוֹתָם
מֵאֶרֶץ צָפוֹן
וְקִבַּצְתִּים מִיַּרְכְּתֵי־
אָרֶץ, בָּם עִוֵּר וּפִסֵּחַ,
הָרָה וְיוֹלֶדֶת יַחְדָּיו.
קָהָל גָּדוֹל יָשׁוּבוּ הֵנָּה.
בִּבְכִי יָבֹאוּ וּבְתַחֲנוּנִים
אוֹבִילֵם. אוֹלִיכֵם אֶל נַחֲלֵי
מַיִם בְּדֶרֶךְ יָשָׁר, לֹא יִכָּשְׁלוּ בָהּ
וְהָפַכְתִּי אֶבְלָם לְשָׂשׂוֹן, וְנִחַמְתִּים
וְשִׂמַּחְתִּים מִיגוֹנָם!

כִּי הִנֵּה
הַחוֹשֶׁךְ יְכַסֶּה אֶרֶץ וַעֲרָפֶל
לְאֻמִּים. שְׂאִי סָבִיב עֵינַיִךְ וּרְאִי: כֻּלָּם
נִקְבְּצוּ בָאוּ לָךְ. בָּנַיִךְ מֵרָחוֹק יָבֹאוּ
וּבְנוֹתַיִךְ עַל צַד תֵּאָמַנָה. אָז תִּרְאִי
וְנָהַרְתְּ וּפָחַד וְרָחַב לְבָבֵךְ:
מִי אֵלֶּה כָּעָב תְּעוּפֶינָה וְכַיּוֹנִים אֶל
אֲרֻבֹּתֵיהֶן! כִּי לִי אִיִּים יְקַוּוּ וָאֳנִיּוֹת
תַּרְשִׁישׁ לְהָבִיא בָנַיִךְ מֵרָחוֹק
וּפִתְּחוּ שְׁעָרַיִךְ תָּמִיד, יוֹמָם וָלַיְלָה לֹא יִסָּגֵרוּ!

פיו בוקע את השכבת המפלת געש איתנים כוחות אשר גמלו, נשמעים פעמי הנצחון.

זה מצעד צבא פועלים ואכרים בני-חורין אשר חושלו כלהט אהבת מולדת חפשיה, למחוץ את קדקד חית הרהב והדבירה במאורתה.

זה אות ונס, הכיפה מחתרת עולה, על בשורת עולם חדש ואביב עמים.

אלה חילנו אשר הלכו מעבר לים, ויהיו לנו לגאון ולכח בלכתם, כי בשורת נחומים ראשונה הביאו לאסירי עוני ותקוה -

לכל אלה תרובבנה שפתנו ברכה:
תחזקנה ידיכם!

הִנֵּה יָמִים בָּאִים וְנִגַּשׁ חוֹרֵשׁ בַּקּוֹצֵר
וְדוֹרֵךְ עֲנָבִים בְּמוֹשֵׁךְ הַזָּרַע.
וְשַׁבְתִּי אֶת שְׁבוּת עַמִּי
יִשְׂרָאֵל.
וּבָנוּ עָרִים נְשַׁמּוֹת וְיָשָׁבוּ
וְנָטְעוּ כְרָמִים וְשָׁתוּ אֶת יֵינָם
וְעָשׂוּ גַנּוֹת וְאָכְלוּ אֶת פְּרִיהֶם
וּנְטַעְתִּים עַל אַדְמָתָם
וְלֹא יִנָּתְשׁוּ עוֹד מֵעַל
אַדְמָתָם.

לְבָרֵךְ עַל הַגֶּפֶן וְעַל פְּרִי־הַגֶּפֶן
וְעַל אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה וּרְחָבָה
לֶאֱכֹל מִפִּרְיָהּ וְלִשְׂבֹּעַ מִטּוּבָהּ.

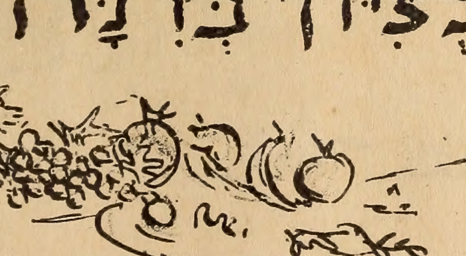
נְבָרֵךְ עַל אֲשֶׁר גְּאָלָנוּ וְהִגִּיעָנוּ
לַלַּיְלָה זֶה לִשְׂמֹחַ בּוֹ וְלָגִיל וּלְהָסֵב
בּוֹ יַחַד.

כֵּן נַגִּיעַ לַמּוֹעֲדִים וְלָרְגָלִים הַבָּאִים
לִקְרָאתֵנוּ בְּשָׁלוֹם, שְׂמֵחִים בְּבִנְיָן וְשָׂשִׂים
בַּעֲבוֹדָה וְנָשִׁיר שִׁיר חָדָשׁ
עַל גְּאֻלָּתֵנוּ וְעַל פְּדוּת נַפְשֵׁנוּ.

חֲסַל סֵדֶר פֶּסַח

כַּאֲשֶׁר זָכִינוּ לַעֲשׂוֹתוֹ כֵּן נִזְכֶּה לְסַדֵּר אוֹתוֹ
קָרֵב יוֹם וְשָׁבוּ
פְּדוּיִים לְצִיּוֹן בְּרִנָּה!

מקורות:

א. החודש הזה..
שמות י"ב ב.
ב. הנה הסתו עבר.
שיר השירים ב' י"א.
ג. תפילת טל
ד. הא לחמא עניא..
עפ"י ההגדה.
ה. ברוכה אדמה...

ו. הננו מוכנים לספר..
עריכה חדשה
ז. מה נשתנה, עבדים וכו'
בנ"ל
ח. ויבא יוסף, ויקם וכו'
בראשית מז א
ט. שמות א' ח'
י. ועתה לך...
י. פרישמן: משה ותחפנס
יא-יג: שמות יד, יז
יד. פתע פתאום...
ביאליק - מתי מדבר
טו. כי אש צרדה...
בעקבות דו"ח מהמחתרת*

יח. מי יתן ראשי מים...
ירמיהו לא יד'.
יט. על נהרות בבל...
תהילים קלז
כ. לתבוע - לפרוע
ל. רזניק (קיבץ. צום ז"ג)
כא. הוי עיר דמים..
נחום ג'
כב. שפוך חמתך.
תהלים עט ו, סט כו.
לכו והכריזו...
י. פרישמן. חזון התשבי
כג. שיר של פ.פ.א.
תרגם. א.ש.
כד. מי נתן...
ישעיהו מב כד, מג א'.
כה, ציון, הלא תשאלי
ר' יהודה הלוי
כו. היתה עלי..
יחזקאל ל"ז
כז. אם הררי נשף..
ביאליק. למתנדבים בעם
כח, ל: עריכה חדשה
כט. הנני מביא. ירמיהו

כי הנה החושך..
ישעיהו, ס'
לא. הנה ימים באים...
עמוס ט' יג'

בהוצאת ועדת החגים של "השומר הצעיר"
מהדורה ג'/פסח תש"ה.